

Mareferensiya ya Kabukhu ka Mitsonkhano ka Moyo Wathu na Utumiki

6-12 JULHO

CUMA CA M'FALA LA MULUNGU | KUFULUKA 6-7

“Tsapano lwepo Un'dzawona Bzomwe Ndi-n'dzacita kwa Farawo”

(Kufuluka 6:1) Tenepo Yahova adati kwa Mozeji: “Tsapano lwepo un'dzawona bzomwe ndin'dzacita kwa Farawo. Na boko langu la mphanvu, ndin'dzamucitisa kuti awabvumize kucoka, ndipo na boko langu la mphanvu ndin'dzamungingimiza kuti awacose m'dziko lace.”

(Kufuluka 6:6, 7) “Tenepo, wauze wana wa Jirayeri kuti: ‘Ine ndine Yahova. N'cadi-di, ndin'dzakucoserani mtolo wa Aedjipito na kukucosani mu ukapolobo, ndicidzakulombolani na boko langu lakuthamuka na bziyeruzo bza mphanvu. ⁷ Ndipo ndin'dzakusankhulani kukhala wanthu wangu ndipo ndin'dzakhala Mulungu wanu. Imwepo mun'dzadziwadi kuti ine ndine Yahova Mulungu wanu, omwe ndin'dzakucoserani mtolo wa mu Edjipito.

it-2 tsa. 436 ndi. 3

Mozeji

Kudawonekambo kucinja kukulu pakati pa amuna wa Jirayeri. Pakuyamba, iwo akhadabvuma umboni bomwe Mozeji akhadawatiza, koma pambuyo pa kutsautsika na basa lakuwawa lomwe Farawo akhadatonga kuti iwo ambacite, iwo adayamba kugung'udzikira Mozeji acimucitisa kudandaulira Yahova kuti amuthandize. (Kuf 4:29-31; 5:19-23) Pa nthawe imweyire, Mulungu wa mphanvu zentse adamulimbikisa mwa kumuza kuti tsapano ikhadakwana nthawe yakuti akwanirise bzomwe Abalahamu, Izaki na Djakobo akhadabzidikhirira. Bzomwe ni kudziwikisidwa kwa thandauzo la dzina la Yahova, mwa kupulumusa Jirayeri na kuwapitisa ninga

mtundu ukulu mu dziko lomwe akhadalumbira kuwapasa. (Kuf 6:1-8) Napo bzikhali tenepo, amuna wa Jirayeri alibe kubvera Mozeji. Tsono pambuyo pa tsoka laci 9, iwo adadzamubvera acimuthandiza mwakuti pa tsoka laci 10, adawakontceza, aciatsogolera kuti acoke na kuyenda mwa ndondomeko 'ninga magulu ya nkondo.' —Kuf 13:18.

(Kufuluka 7:4, 5) Koma Farawo an'dzakubverani lini. Tenepo, ndin'dzaikha boko langu pa Aedjipito, ndicidzacosana na bziyeruzo bza mphanvu wanthu wangu bzulu na bzulu, Ajirayeri. ⁵ Ndipo Aedjipito an'dzadziwa kuti ine ndine Yahova ndikadzafuthula boko langu ndicilanga Aedjipitowo na kucosa Ajirayeri pakati pawo.”

it-2 tsa. 436 ndi. 1-2

Mozeji

Pamaso pa Farawo wa ku Edjipito. Mozeji na Aroni ndiwo omwe akhaimikira pa 'nkondo ya mirungu.' Farawo adaphatisa basa wantsembe omwe akhacita bza matsenga, omwe akhatso-goleredwa na wanthu omwe pinango-pentse akhacemereredwa Jane na Jambre (2Tim 3:8), kuti acemerese mphanvu za mirungu ya ku Edjipito kuti zirimbane na mphanvu za Yahova. Mwakutsogoleredwa na Mozeji, Aroni adacita cakudabwisa cakuyamba pamaso pa Farawo, comwe cidalatiza mphanvu zikulu za Yahova pa mirungu ya Edjipito, koma Farawo adapitiriza kuumisa mtima wace. (Kuf 7:8-13) Pambuyo pakucitika tsoka lacinatu, napo wantsembe adangingimizidwa kubvuma kuti: 'Cimweci ni cala ca Mulungu!' Ndipo iwo adaboneredwa kwene-kwene na tsoka la bzipundu, mwakuti alibe kukwanisa kukawonekera pamaso pa Farawo kuti akatsutsane na Mozeji, pomwe tsokalo likhacitika.—Kuf 8:16-19; 9:10-12.

Matsoka yadacitisa kuti winango afune Yahova ndipo winango apitirize kulimbana naye.

Mozeji na Aroni ndiwo omwe akhadziwisa tsoka liri-lentse pa matsoka khumi yomwe yadacitika. Ndipo matsoka yentse yadacitikadi ninga momwe iwo akhadalewera, bzcilatiziratu pade-ca kuti Mozeji akhalidi nyakuimikira wa Yahova. Dzina la Yahova lidadziwikisidwa ndipo wanthu azinji akhambalewa bza dzinalo. Bzimwebzi, bzidacitisa kuti winango afune Yahova, ndipo winango apitirize kulimbana naye. Bzimwebzi bzidacitisa kuti Ajirayeri na Aedjipito winango afune Yahova, ndipo Farawo, anyakumupasa malango, pabodzi na omwe akhamuthandizira apitirize kuumisa mitima yawo. (Kuf 9:16; 11:10; 12:29-39) M'mbutu mwa kukumbuka kuti iwo akhadanyaza mirungu yawo, Aedjipito **akhadziwa** kuti Yahova ndiye omwe akhalanga mirungu yawoyo. Pambuyo pakucitika tsoka laci 9, Mozeji 'adalemekezedwa kwene-kwene pamaso pa atumiki wa Farawo na pa wanthu wentse m'dzi-ko la Edjipito.'—Kuf 11:3.

Kufufudza Cuma Cauzimu

(Kufuluka 6:3) Ndikhambawonekera kwa Abalahamu, Izaki na Djakobo ninga Mulungu wamphanvu zentse. Koma pakulewa bza dzina langu lakuti Yahova, ndiribe kubzidziwikisa kuna iwo.

it-1 tsa. 78 ndi. 3-4

Wamphanvu-zentse

Yahova adaphatisa basa fala lakulatiza ulemu lakuti 'Mulungu wamphanvu zentse', (*'El Shad-dai'*) pomwe akhacita lumbiro kwa Abalahamu lakulewa bza kubadwa kwa Izaki. Kutu lumbiroli likwanisike, bzikhafunika kuti Abalahamu akhale na cikhulupiro cakuti Mulungu, ana mphanvu za kukwanirisa bzomwe akhadalumbarabzo. Kuyambira nthawe imweyire, falali likhaphatisidwa basa pakulewa bza Mulungu, ninga ule omwe angadasimba Izaki na Djakobo, omwe akhali anyakutambira utaka bwa mpangano wa Abalahamu.—Ciy 17:1; 28:3; 35:11; 48:3.

Tenepo, mwakubverana na nkhanayi, bzikhali bzakubveka kuti Yahova adadzalewa kuti:

'Ndikhambawonekera kwa Abalahamu, Izaki na Djakobo ninga Mulungu wamphanvu zentse [*be'El' Shad-dai'*]. Koma pakulewa bza dzina langu lakuti Yahova, ndiribe kubzidziwikisa kuna iwo.' (Kuf 6:3) Bzimwebzi bzin'funa lini kulewa kuti dzinali likhadziwika lini na atumiki wa Yahova wa kale, thangwe rakuti iwo na wanthu omwe adakhala na moyo pomwe iwo akhanati kubadwa, akhaliphatisa-mbo basa. (Ciy 4:1, 26; 14:22; 27:27; 28:16) Kulewa cadidi, bukhu la Ciyambo lomwe limbalewa bza atumiki wakale wa Mulungu, fala lakuti 'Wamphanvu zentse' limbandogumanika maulendo 6 yokha, koma dzina lakuti Yahova limbagumanika maulendo yakukwana 172 m'bzinembo bza Cihebereu bzakuyambirira. Napo kuti atumiki wakalewa akhayadziwa bwino makhali-dwe yomwe yakhacitisa kuti Mulungu athemere kucemerredwa 'wamphanvu zentse', iwo alibe kufika pakudziwa thandauzo cairo la dzina lakuti Yahova. Pakulewa bza nkhanayi, *O Novo Dicionário da Bíblia* (Vol. 1, p. 411) idalewa kuti: 'Malumbiro yomwe yakhacitidwa kwa atumiki wa Mulungu wakale, yakhalewa bza bzinthu bzo-mwe bzingadadzacitika kutsogololetu; ndipopa bzikhali bzakufunika kuwatsimikizira kuti iye, Yaweh, akhali Mulungu (*'el*) omwe angadakwanirisa (*sadday*) malumbiroyo. Kuwonekera kwa Mulungu pa kamuti komwe kakhagaka, cikhali cizindikiro ca mphanvu zikulu za Mulungu, pakuti kuwonekera na kupitiriza kuwonekera kwace bzikhabverana na dzina lace lakuti Yaweh.'—Yakunembedwa na J. D. Douglas, 1980.

(Kufuluka 7:1) Ndipo Yahova adauza Mozeji kuti: "Ona, ndakuikha kuti ukhale Mulungu kwa Farawo, ndipo Aroni m'bale wako an'dzalewalewa m'mbutu mwako ninga mpolofeta wako.

it-2 tsa. 435 ndi. 5

Mozeji

Mulungu alibe kuleka kuphatisa basa Mozeji napo kuti akhana bvuto la kumangika. Mozeji adalatiza kuti akhali wakumangika mwa ku-

lewa kuti akhakwanisa lini kulewalewa bwino. Mozeji akhadacinja kwene-kwene, iye akhalibe pomwe makumbukidwe yomwe akhanayo magole 40 m'mbuyomo, yakuti angadakwanisa kupulumusa Ajirayeri na mphanvu zace. Mozeji adangingimira kuti Yahova asankhule munthu winango kuti acite basalo. Napo kuti Mulungu adakalipa na bzimwebzi, iye alibe kuleka kumuphatisa basa, koma adasankhula Aroni kuti ambakalewelewe m'mbuto mwace. Tenepo, ninga momwe Mozeji akhaliri nyakui-mikira Mulungu, iye adakhalambo 'Mulungu' kwa Aroni omwe akhambamulewalewera. Pa mitsonkhano yomwe ikhacitika, bzikuwoneka kuti Mulungu akhambapasa Malango Mozeji ndipo Mozejiyo akhauza Aroni mafala yomwe Aroniyo akhauza akulu wa Ajirayeri na Farawo, mwakuti Aroni ndiye akhalewalewa na Farawo (omwe akhatonga pambuyo pa infa ya Farawo omwe Mozeji adathawa). (Kuf 2:23; 4:10-17) Patsogolo pace, Yahova adacemera Aroni kuti mpolofeta wa Mozeji. Bzimwebzi bzikhathandauza kuti Aroni angadatsoleredwa na Mozeji ninga momwe Mozejiyo akhatsogoleredwera na Mulungu. Ndipo Mozeji adauzidwambo kuti akhadacitidwa kukhala Mulungu kwa Farawo, thangwe iye akhadapasidwa mphanvu kuposa za Farawo mwakuti akhafunika lini kumugopa.—Kuf 7:1, 2.

13-19 JULHO

CUMA CA M'FALA LA MULUNGU | KUFULUKA 8-9

“Kubzikuza kwa Farawo Kudathandizira Kuti Kufuna kwa Mulungu Kucitike”

(Kufuluka 8:15) Pomwe Farawo adawona kuti tsoka lire lamala, iye adaumisa mtima wace ndipo alibe kufuna kuwabvera, ninga momwe Yahova akhadalewera.

it-2 matsa. 1040-1041

Kusaya kubva

Pa kucita bzinthu na wanthu, mwa kupiri-

ra Yahova ambalekera munthu ayai mitundu ya wanthu, kukhala na moyo m'mbuto mwa kuwapha napo acikhala na mathangwe yakucitira bzimwebzo. (Ciy 15:16; 2Pe 3:9) Winango ambacinja makhalidwe yawo acilekereredwa na Mulungu (Djos 2:8-14; 6:22, 23; 9:3-15), koma winango ambapitiriza kulimbana na Yahova pabodzi na wanthu wace. (Bzak 2:30-33; Djos 11:19, 20) Pakuti Yahova angaletse lini wanthu kucita bzmome an'funa, ndipopa bzbimalewewa kuti iye 'ambalekerera wanthu kuumisa mitima yawo' ayai 'ambacitisa mitima yawo kukhala yakuuma.' Ndipo iye angadzapereka cirango kwa wanthu wakuuma mitimawa, bzbimbadzalatiza kuti iye ana mphanvu ndipo bzbimbacitisambo kuti dzina lace lidziwisidwe.—Ndendemezerani na Kufuluka 4:21; Ju 12:40; War 9:14-18.

(Kufuluka 8:18, 19) Antsembe omwe akhacita bza matsenga, adayezero kukonzambo mbudu zawo mwakuphatisa basa matsenga, koma alibe kukwanisa. ¹⁹ Tenepo, wantsembe omwe akhacita bza matsenga adauza Farawo kuti: “Cimweci ni cala ca Mulungu!” Koma Farawo adapitiriza kuumisa mtima wace, ndipo alibe kuwabvera, ninga momwe Yahova akhadalewera.

(Kufuluka 9:15-17) Mpaka pano, inepano ningadafuthula kale boko langu kuna iwepo na mbumba yako, ndicikupwetekani na matenda yakupha na kukunyemberesa pa dziko lapantsi. ¹⁶ Ndakusiya na moyo, kuti ndikulatize mphanvu yangu na kuti ndidziwise dzina langu pa dziko lentse lapantsi. ¹⁷ Kodi ukadapitiriza kucita bzinthu mwakubzikuza na wanthu wangu, mwa kuwalambiza kuti aye-nde?

it-2 tsa. 1181 ndi. 3-5

Uipi

Kuthimizira bzimwebzi, Yahova Mulungu ambalekerera kuti wanthu wakuipa acite bzinthu bzmome bzingathandizire kukwanisika kwa

cakulinga cace. Napo wanthuwo ambatsutsa-na na Mulungu, iye angawatazise kucita bzinthu bzinango na cakulinga cakukhotcerera atumiki wace kuti apitirize kukhala wakukhulupirika. Ndipo angacitisembo kuti bzomwe wanthu wakuipawo acite, bzicitise kuti cirungamo cace ciwonekere. (War 3:3-5, 23-26; 8:35-39; Psal 76:10) Nfundo imweyi imbafotokozedwa pa Mimiwani 16:4 pomwe pambati: ‘Yahova adakonzacinthu ciri-centse na cakulinga cace, napo munthu wakuipa adamukonzera ntsiku ya tsoka.’

Ciratizo ca bzimwebzi ni ca nkhani ya Farawo, omwe Yahova adamucenjeza kuti atsudzule Ajirayeri ku ukapolo, mwakuphatisa basa Mozeji na Aroni. Ni Yahova lini omwe adacitisa mambo wa Aedjipitoyi kukhala wakuipa, koma iye adamulekerera kuti apitirize kukhala na moyo ndipo adacita bzinthu bzomwe bzidacitisa Farawo kulatiza kuti akhali munthu wakuipa na wakuthemera kufa. Thangwe lomwe Yahova adacitira bzimwebzi limbafotokozedwa pa Kufuluka 9:16 pomwe pambati: ‘Ndakusiya na moyo, kuti ndikulatize mphanvu yangu na kuti ndidziwise dzina langu pa dziko lentse lapantsi.’

Matsoka 10 yomwe yadacitika ku Edjipito na kupfudzidwa kwa Farawo pabodzi na anyankhondo wace pa nyanza yakufuira, bzidadzalatiza mphanvu zikulu kwene-kwene zomwe Yahova anazo. (Kuf 7:14-12:30; Psal 78:43-51; 136:15) Ndipo pambuyo pa kupita magole mazinji, wanthu akhambapitiriza kulewa bza nkhaniyi ndipo dzina la Mulungu lidadziwisidwa pa dziko lentse. (Djos 2:10, 11; 1Sam 4:8) Bzingadakhala kuti Yahova adapheratu Farawo mwa kankulumize, bzingadakwanisika lini kuti iye alatize mphanvu na umbiri bwace pa kutsudzula wanthu wace.

Kufufudza Cuma Cauzimu

(Kufuluka 8:21) Koma iwepo ukasaya kubvumiza kuti wanthu wangu ayende, inepano nin’dzatumiza m’nyumba mwako, mwa anyabasa wako na mwa wanthu wako ntcentce zomwe zimbaluma ndipo m’nyumba za Aedji-

pito mun’dzadzala na ntcentcezo ndipo izo zin’dzagumanika pa mbuto yentse yomwe ina wanthu.

it-1 tsa. 878

Ntcentce zomwe zimbaluma

Umbadziwika lini bwino-bwino mtundu wa kalombo komwe kambalewedwa na fala la Cihebereu lomwe limbagumanika m’Bzinembo pakulewa bza tsoka lacinai lomwe lidacitika mu Edjipito, ndipo limweri ni tsoka lakuyamba lomwe liribe kutokonya Ajirayeri omwe akhakhala ku Goseni. (Kuf 8:21, 22, 24, 29, 31; Psal 78:45; 105:31) Fala lakuti ‘A-rov’ limbasantuliziridwa mwakusiyanasiyana, kuti: “ntcentce zomwe zimbaluma” (*JB, NW, Ro*), “kadododo” (*Yg*), “ntcentce” (*AS, KJ, RS*), “mbudu” (*AT*), na “bzintcentce bza masamba ya ndimu” (*LXX*).

Fala lakuti “ntcentce zomwe zimbaluma” lingaphatisidwe basa pakulewa bza mitundu yakusiyanasiyana ya ntcentce na tulombo tunango. Ntcentce zikazi za mtundu unango, zimbaluma thupi la munthu ayai cirombo zicikwongwona mulopa. Pomwe izo zimbakhala zikusanduka, zimbabowola thupi la munthu ayai la cirombo zicikhala na kukula momwemo. Ntcentce zomwe zimbapita m’thupi mwa wanthu limbagumanika m’mbuto zakucemereredwa *trópicos*. Bzikuwoneka kuti tsoka la ntcentce zomwe zimbaluma, lidatsautsa kwene-kwene Aedjipito pabodzi na bzifuwo bzawo, ndipo nthawe zinango, mpaka kufa.

(Kufuluka 8:25-27) Pakumalizira pace, Farawo adacemera Mozeji na Aroni aciwausa kuti: “Ndokoni mukapereke ntsembe kwa Mulungu wanu m’dziko limwerino.” ²⁶ Koma Mozeji adati: “Tin’funika lini kucita bzimwebzo m’dziko lino, thangwe rakuti bzomwe tipereke ntsembe kwa Yahova Mulungu wathubzo bzingakalipise Aedjipito. Tingaphatisa basa bzinthu bzomwe Aedjipito angakalipe nabzo pakupereka ntsembe, kodi iwo an’tiboma lini na minyala?” ²⁷ Ifepano tin’cita ulendo bwa

ntsiku zitatu m'dambo, ndipo kumweko tin'dzakapereka ntsembe kwa Yahova Mulungu wathu."

20-26 JULHO

CUMA CA M'FALA LA MULUNGU | KUFULUKA 10-11

"Mozeji na Aroni Adalatiza Kulimba Mtima Kukulu"

(Kufuluka 10:3-6) Tenepo, Mozeji na Aroni adayenda kwa Farawo acikamuuza kuti: "Ibzi ndibzo bzomwe Yahova Mulungu wa Ahebereu alewa, 'Kodi iwepo un'dzalamba kundibvera mpaka lini? Bvumiza kuti wanthu wangu ayende kukanditumikira. ⁴ Tsono iwepo ukapitiriza kulambiza wanthu wangu kuti ayende, mangwana nin'bweresa dzomba m'dziko lako. ⁵ Ndipo iro lin'dzadzala m'dziko lako lentse mpaka pantsi kuleka kuwoneka. Ndipo iro lin'dzadya ciri-centse comwe matalala yadasiya ndipo lin'dzadyambo miti yanu yentse yomwe iri m'minda mwanu. ⁶ Iro lin'dzadzala m'nyumba zako, za anyabasa wako na m'nyumba zentse za mu Edjipito, kudzala komwe azipai wako nee aziyavu wako alibe kukuwona cibadwiremo.'" Pomwe adamaliza kulewalewa, iye adacoka pamaso pa Farawo.

(Kufuluka 10:24-26) Tenepo Farawo adacemera Mozeji acimuuza kuti: "Ndokoni, katumikireni Yahova. Koma mabira na ng'ombe zanu bzin'sala kuno. Napo wana wanu mungayende nawo." ²⁵ Koma Mozeji adati: "Imwepo mutipasembo bzifuwo kuti tikapereke ntsembe, na ntsembe zakupserereso ndipo tin'kabzipereka kwa Yahova Mulungu wathu. ²⁶ Ndipo bzifuwo bzathu tiniyenda nabzo. Tin'siya lini cifuwo na cibodzico, thangwe rakuti tin'kabziphatisa basa pa kunamata Yahova Mulungu wathu, mpaka kukafika kumweko."

(Kufuluka 10:28) Tenepo Farawo adamuza kuti: "Coka pamaso pangu! Ndipo nin'funa

lini kukuwona pomwe m'maso mwangumu, thangwe ntsiku yomwe un'dzabwera pomwe kuno, un'dzafa."

(Kufuluka 11:4-8) Patsogolo pace Mozeji adati: "Yahova alewa kuti, 'Pakati pa usiku ninipita mu Edjipito, ⁵ ndipo anifa mwana ali-wentse wakuyamba kubadwa m'dziko la Edjipito, kuyambira mwana wa Farawo omwe adakhala pa mpando wa umambo, mpaka mwana wa kopolo omwe akupeya pa thumba; kuphatanidzambo bzifuwo bzentse bzakuyamba kubadwa. ⁶ Kun'dzaliridwa kwene-kwene m'dziko la Edjipito, kulira komwe kukhanati kucitika kale, ndipo kun'dzacitika lini pomwe. ⁷ Tsono palibe mbiyaya na ibodziyo yomwe in'dzautira Ajirayeri. In'dzautira lini ne munthu ne cifuwo, kuti mudziwe kuti Yahova angasiyanise Aedjipito na Ajirayeri.' ⁸ Ndipo atumiki wako wentse an'dzabwera kuna ine, ndipo an'dzandigodamira, acilewa kuti: 'Ndoko, iwepo pabodzi na wentse omwe ambakutewerawa.' Ndipo inepano nin'dzayenda." Na tenepo iye adacoka pa maso pa Farawo adakalipa kwene-kwene.

it-2 tsa. 436 ndi. 4

Mozeji

Mozeji na Aroni akhafunika kukhala wakulimba mtima na wacikhulupiro kuti alewelewe na Farawo. Kutumikiwa na Aroni akwanise kucita basa lomwe Yahova akhadawapasa, bzidakwanisika kokha thangwe ra thandizo la mzimu wakucena. Ndokumbukirani, kuwonekera pamaso pa atumiki wa Farawo, na mambo omwe akhali mtongi wa utongi bwa mphanvu pa dziko lentse pa nthawe imweyire! Mwaku-saya kupenukira, ikhali mbuto yakulemekezeka kwene-kwene thangwe rakuti momwemo mukhana Farawo omwe akhambabziyisa mulungu ndipo akhadazunguliridwa na anyakumupasa malango, atsogoleri wa acikunda, alindiri, na akapolo wace. Kuthimizira bziwebzi, mukhagumanikambo akulu-akulu wa bzipembedzo

na wantsembe omwe akhambacita bza matse-nga omwe akhambatsutsa Mozeji. Kupambula Farawo, wanthu amwewa akhana mphanvu kwene-kwene mu utongibu. Wentsenewa akhali ku mbali ya Farawo ndipo akhadakonzekera kuthandiza mirungu ya Aedjipito. Mozeji na Aroni adakawonekera kwa Farawo kazinji-kentse, sikuti kabodzi basi, ndipo pa ulendo buli-bwentse Farawo akhambapitiriza kuumisa mtima wace thangwe rakuti iye akhafuna lini ku-siya Ahebereu omwe akhali akapolo kuti ayende. Pomwe Mozeji na Aroni adadziwisa bza tsoka la ci 8, iwo adathamangisiwa pamaso pa Farawo, ndipo pambuyo pa kudziwisa tsoka la ci 9, iwo adauziwa kuti aleke kudzawonekera pomwe pamaso pa Farawo, thangwe rakuti angadaphiwa. —Kuf 10:11, 28.

Kufufudza Cuma Cauzimu

(Kufuluka 10:1, 2) Ndipo Yahova adauza Mozeji kuti: “Ndoko kwa Farawo, pakuti ineapano nin’dzacitisa kuti mtima wace pabodzi na mitima ya atumiki wace ikhale yakuuma, kuti ndikwanise kulatiza bzizindikiro bzangu pa maso pace, ² na kuti iwepo udzauze wana wako pabodzi na azukulu wako, bza momwe ndidatsautsira Edjipito na bzizindikiro bzo-mwe ndidabzicita pakati pawo. Ndipo imwepo mun’dzadziwa kuti ineapano ndine Yahova.”

w95 1/9 tsa. 11 ndi. 11

Umboni bwa Kutsutsa Mirungu Yakunama

¹¹ Pomwe Ajirayeri akhali ku Edjipito, Yahova adatuma Mozeji aciti: ‘Ndoko kwa Farawo, pakuti ineapano nin’dzacitisa kuti mtima wace pabodzi na mitima ya atumiki wace ikhale yakuuma, kuti ndikwanise kulatiza bzizindikiro bzangu pa maso pace, na kuti iwepo udzauze wana wako pabodzi na azukulu wako, bza momwe ndidatsautsira Edjipito na bzizindikiro bzomwe ndidabzicita pakati pawo. Ndipo imwepo mun’dzadziwa kuti ineapano ndine Yahova.’ (Kufuluka 10:1, 2) Ajirayeri wakukhulupirika angadauza wana wawo bza mabasa yamphanvu ya Yahova; wana

wawowo angadadzauzambo wana wawo, ndipo bzimwebzi bzingadadzacitikambo m’mibadwo ya kutsogolo. Mwa njira imweyi, mabasa yakudabwisa ya Yahova yangadadzambakumbukiridwa kutsogolo. Mpsibodzibodzimbo nthawe zino, abereki ana udindo bwa kupfunzisa wana wawo bza Yahova.—Bzakutonga 6:4-7; Mimwani 22:6.

(Kufuluka 11:7) Tsono palibe mbwaya na ibodziyo yomwe in’dzautira Ajirayeri. In’dzautira lini ne munthu ne cifuwo, kuti mudziwe kuti Yahova angasiyanise Aedjipito na Ajirayeri.’

it-1 tsa. 783 ndi. 5

Kufuluka

Tenepo, mwakuphatisa basa mphanvu zace zikulu, Yahova adatumbizisa dzina lace na kupulumusa Ajirayeri. Pambuyo pakupulumusidwa, Mozeji adatsogolera Ajirayeriwo pakuimba nyimbo, ndipo mpfumakazi yace Miriyamu yomwe ikhali mpolofeta, idatenga kang’oma ndipo idatsogolera akazi wentse na ng’oma zawo aciyamba kutawizana na amunawo mwa kuimba na kubzina. (Kuf 15:1, 20, 21) Pamwepa, Ajirayeri akhadasiyanisidwa na anyamadulanthaka wawo. Pomwe iwo adacoka mu Edjipito, Mulungu alibe kulekerera kuti apwetekedwe na wanthu ayai na bzirombo. Ndipo palibe mbwaya yomwe idawautira. (Kuf 11:7) Napo kuti nkhani ya m’bukhu la Kufuluka imbafotokoza lini kuti Farawo caiyeyo adamizidwa pabodzi na acikunda wace m’nyanza, pa Psalymo 136:15 pambafotokoza kuti Yahova ‘adathusa Farawo pabodzi na acikunda wace m’Nyanza Ifuira.’

27 JULHO–2 AGOSTO

CUMA CA M’FALA LA MULUNGU | KUFULUKA 12

“Kodi Paskwa Imbathandauza Ciyani kwa Akristau?”

(Kufuluka 12:5-7) Cifuwoco cin’funika kukhala cimuna, cakusaya kupunduka na cagole libodzi lakubadwa. Cingakhale bira ayai

mbuzi. ⁶ Mun’funika kumukoya mpaka pa ntsiku yaci 14 ya mwezi uno. Ndipo Ajirayeri wentse an’funika kumupha pomwe dzuwa likumira. ⁷ Iwo an’funika kudzatenga mulo-pa wace pang’ono, aciupalangira m’mphepete mwa misuwo na kudzaulu kwa misuwo ya nyumba zomwe an’dzadyera birayo.

(Kufuluka 12:12, 13) Thangwe usiku bumwebo inepano nin’dzapita m’dziko la Edjipito, ndicipha wana wentse wakuyamba kubadwa wa m’dzikomo, kuyambira mwana wa munthu mpaka mwana wa cifuwo. Ndipo nin’dzalanga mirungu yentse ya Edjipito. Inepano ndine Yahova. ¹³ Mulopayo un’dzakhala cizindikiro m’manyumba mwanu; ndipo inepano ninga-dzawona mulopayo, nin’dzakupitirirani, ndipo tsokalo lin’dzakucitikirani lini, ndikadzapha Aedjipito.

it-2 tsa. 583 ndi. 6

Paskwa

Bzinthu bzinango bzomwe bzikhambacitika pa nthawe ya Paskwa, bzidadzakwanirisika kwa Jezu. Cibodzi mwa bzinthu bzimwebzi ni mulopa omwe udapalangidwa m’manyumba ku Edjipito ucipulumusa wana wakuyamba kubadwa wa Ajirayeri pomwe anjo adapfudza wana wakuyamba kubadwa wa Aedjipito. Paulo adafotokoza kuti Akristau wakudzozedwa, ni gwere la wana wakuyamba kubadwa (Waheb 12:23), ndipo Kristu adawapulumusa na mulopa wace. (1Wat 1:10; Wayef 1:7) Palibe pfupa la mwana wa bira wakudyedwa pa ntsiku ya paskwa lomwe likhafunika kuswedwa. Ndipo bzikhadalewedweratu kuti palibe pfupa la Jezu lomwe lingadadzaswedwa. Bzimwebzi, bzidadzakwanirisika pa ntsiku yomwe iye adafa. (Psal 34:20; Ju 19:36) Tenepo, msinda wa Paskwa omwe Adjuda akhambaucita kwa magole mazinji, ukhali cibodzi mwa bzinthu bzakulewedwa mu cakutonga, bzomwe bzikhali ninga mthunzi wa bzinthu bzomwe bzikhabwera, ndipo bzikhatsogolera wanthu kwa Jezu Kristu, omwe ni ‘Mwana wa Bira wa Mulungu.’—Waheb 10:1; Ju 1:29.

(Kufuluka 12:24-27) “Ndipo mun’dzafunika kumbakumbukira cakucitika cimweci, ni mtemo kwa imwepo na wana wanu mpaka kale-kale. ²⁵ Mukadzapita m’dziko lomwe Yahova an’dzakupasani ninga momwe iye adalewera, imwepo mun’funika kudzapitiriza kumbakumbukira cakucitikaci. ²⁶ Ndipo wana wanu akambadzakubvunzani kuti: ‘Kodi mwambo umweyu umbathandauzanyi?’ ²⁷ Mun’funika kudzawatawira kuti: ‘Ni mwambo wakupereka ntsembe ya Paskwa kwa Yahova, omwe adamoga nyumba za Ajirayeri ku Edjipito pomwe adapha Aedjipito, acitipulumusa.’” Tenepo, wanthuwo adagodama acitsulimisa nkhope zawo.

Kufufudza Cuma Cauzimu

(Kufuluka 12:12) Thangwe usiku bumwebo inepano nin’dzapita m’dziko la Edjipito, ndicipha wana wentse wakuyamba kubadwa wa m’dzikomo, kuyambira mwana wa munthu mpaka mwana wa cifuwo. Ndipo nin’dzalanga mirungu yentse ya Edjipito. Inepano ndine Yahova.

it-2 tsa. 582 ndi. 2

Paskwa

Matsoka 10 yomwe yadacitika ku Edjipito, yakhali kulangidwa kwa mirungu ya ku Edjipitoko, maka-maka tsoka lakumalizira lomwe likhali kufa kwa wana wakuyamba kubadwa wa Aedjipito. (Kuf 12:12) Bira wacimuna akhali wakucena kwa mulungu wakucemerredwa Ra, tenepo, kupalangira mulopa wace pa misuwo kukhali kunyoza kukulu-kwentse pamaso pa Aedjipito. Ndipo ng’ombe zikhalimbo zakucena, tenepo kupfudzidwa kwa ng’ombe zakuyamba kubadwa kukhali kunyoza mulungu wakucemerredwa Osiri. Farawo akhawonedwambo kuti akhali mwana wa mulungu wakucemerredwa Ra. Tenepo, infa ya mwana wakuyamba wa Farawo caiyeyo, idalatiza kuti Ra pabodzi na Farawoyo akhalibe mphanvu.

(Kufuluka 12:14-16) “‘Ntsiku imweyi in’dza-khala cikumbuso kwa imwepo, ndipo mun’funika kumbaikumbukira ninga ntsiku ya cikondweso kwa Yahova m’mibadwo yanu yentse. Ndipo ni mtemo omwe mun’funika kumbauteweza nthawe zentse. ¹⁵ Mu ntsiku 7, imwepo mun’funika kudya mkate wakusaya cakufufumisa. Pa ntsiku yakutoma mun’funika kumbacosa cakufufumisa comwe ciri m’manyumba mwanu, pakuti munthu ali-wentse omwe anidya cinthu comwe cina cakufufumisa, kuyambira ntsiku yakutoma mpaka yaci 7, an’dzaphedwa. ¹⁶ Pa ntsiku yakutoma mun’funika kucita mtsonkhano wakupambulika ndipo pa ntsiku yaci 7, mun’funika kucita pomwe mtsonkhano unango wakupambulika. Mun’funika lini kuphata basa liri-lentse mu ntsiku zimwezi. Koma ali-wentse an’dzandofunika kuphika cakudya cakuti adye basi.

it-1 tsa. 504 ndi. 1

Mtsonkhano

Cinthu cakupambulika kwene-kwene pa ‘mitsonkhano’ yentse yakucenayi, n’cakuti palibe munthu ali-wentse omwe akhafunika kuphata basa. Mwaciratizo, pa ntsiku yakuyamba na

pa ntsiku yaci 7 ya festa ya mikate yakusaya cakufufumisa, zikhali ntsiku za ‘mtsonkhano wakucena.’ Ndipo pakulewa bza ntsiku zimwezi Yahova adati: ‘Mun’funika lini kuphata basa liri-lentse mu ntsiku zimwezi. Koma ali-wentse an’dzandofunika kuphika cakudya cakuti adye basi.’ (Kuf 12:15, 16) Napo kuti bzikhali tenepo, mkati mwa ‘mitsonkhano’ imweyi, wantsembe akhambatanganidwa pa kupereka ntsembe kwa Yahova. (Mwam 23:37, 38) Kulewa cadidi, kucita bzimwebzi kukhali lini kuphonya mtemo wakulewa bza kuphata basa la ntsiku na ntsiku. Nthawe imweyi, ikhali lini nthawe yakundokhala basi, koma ikhali nthawe yakumbalimbisa uxamwali bwawo na Yahova. Sabudu ikhali ntsiku yomwe wanthuwo akhambatsonkhana kuti apfunze bza Yahova na kumunamata. Tenepo, wanthuwo akhambalimbisidwa na kuwerengedwa na kufotokozedwa kwa fala la Mulungu ndipo bzimwebzi, bzikhambadzacitikambo m’masinagoga. (Mab 15:21) Tenepo, napo kuti wanthuwo akhambaphata lini basa pa ntsiku ya Sabudu, ayai pa ‘mitsonkhano’ inango yakucena, iwo angadambatsonkhana kuti anamate na kumbakumbukira bza Mulengi wawo na cakulinga cace.—Onani **ASSEMBLÉIA**.

